

Šifra kandidata:
A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK
TAVASZI IDŐSZAK

GEOGRAFIJA FÖLDRAJZ

≡ Izpitna pola 2 ≡

2. feladatlap

Ponedeljek, 4. junij 2007 / 80 minut

2007. június 4., hétfő / 80 perc

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca. Izpitni poli je dodana barvna priloga.

Engedélyezett segédeszközök: a jelölt töltőtollat vagy golyóstollat hoz magával.

A jelölt két értékelőlapot is kap. A feladatlap egy színes mellékletet is tartalmaz.

**SPLOŠNA MATURA
ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA**

Navodila kandidatu so na naslednji strani.

A jelöltnek szóló útmutató a következő oldalon olvasható.

Ta pola ima 12 strani, od tega 1 prazno. Barvna priloga ima 4 strani, od tega 1 prazno.

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 1 üres. A színes melléklet terjedelme 4 oldal, ebből 1 üres.

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na prvi strani in na ocenjevalna obrazca).

Odgovarjajte v povedih, ne le z besedo ali besedno zvezo. Odgovore vpisujte v za to predvidene prostore z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo. Nečitljive rešitve in nejasni popravki se točkujejo z nič (0) točkami.

Ob nalogah je v oklepaju na desni strani navedeno možno število točk.

Rešujte premišljeno. Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

ÚTMUTATÓ A JELŐLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót. Semmit se hagyjon ki.

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg ezt a felügyelő tanár nem engedélyezi.

Ragassza vagy írja be kódszámát (a feladatlap első oldalának jobb felső sarkában levő keretbe és az értékelőlapokra).

Teljes mondatokban válaszoljon, ne szavakkal vagy szó szerkezetekkel. Válaszait – töltőtollal vagy golyóstollal – az erre kijelölt helyre írja. Olvashatóan írjon. Az olvashatatlan megoldásokat és a nem egyértelmű javításokat nulla (0) ponttal értékeljük.

A feladatok mellett zárójelben feltüntettük az elérhető pontszámot is.

Figyelmesen oldja meg a feladatokat. Bízson önmagában és képességeiben!

Eredményes munkát kívánunk!

D1 – SLOVENIJA / SZLOVÉNIA

1. Obkrožite **podnebni dejavnik**, ki v Sloveniji najbolj vpliva na **razlike** v temperaturi zraka.

Karikázza be azt az éghajlati tényezőt, amely Szlovéniában leginkább befolyásolja a levegő hőmérséklet-különbségeit.

Oddaljenost od morja
A tengertől való távolság

Relief
Domborzat

Geografska širina
Földrajzi szélesség

(1 točka/pont)

2. Pomagajte si s **prilogo 1 (Priloga k Izpitni poli 2)**, ki prikazuje značilne rastlinske pasove v visokogorju in **izpolnite tabelo**.

Töltse ki a táblázatot a magashegység jellegzetes növényzeti öveit ábrázoló 1. sz. melléklet (a 2. sz. feladatlap melléklete) segítségével.

Oznaka <i>Jel</i>	Bioklimatski višinski pas <i>Bioklimatikus magaslati övezet</i>	Skupina rastleinstva <i>Növényzet</i>
A		gorski pašniki, gorska tundra <i>hegyi legelők, hegyi tundra</i>
B	subalpski pas <i>szubalpesi övezet</i>	
C		
D	nižji gorski pas <i>alacsonyabb hegyvidéki övezet</i>	listnati gozd <i>lombos erdő</i>

(2 točki/pont)

3. Napišite **nadmorsko višino**, do katere v slovenskem visokogorju sega zgornja gozdna meja.

Írja le azt a tengerszint feletti magasságot, ameddig a felső erdőhatár ér Szlovénia magashegységében!

(1 točka/pont)

4. V rastlinskem pasu, ki je v **prilogi 1 (Priloga k Izpitni poli 2)** označen s črko **C**, se v zadnjih desetletjih pospešeno **spreminja raba tal**. Navedite spremembo v **rabi tal** in opišite **vzrok** zanjo. *Az 1. sz. mellékletben (a 2. sz. feladatlap melléklete) a C betűvel jelölt növényzeti övezetben az utóbbi évtizedekben rohamosan változik a talajművelés. Írja le a talajművelés változását, és magyarázza meg annak okát.*

Sprememba / Változás: _____

Vzrok / Ok: _____

(2 točki/pont)

5. Napišite **različni dejavnosti**, ki **prevladujeta** v rastlinskih pasovih na **prilogi 1 (Priloga k Izpitni poli 2)** označenih s črkama **A** in **C**, in pojasnite vpliv naravnih značilnosti za **prevlado** posamezne dejavnosti.

Nevezzen meg két, az 1. sz. mellékletben (a 2. sz. feladatlap melléklete) A és C betűvel jelölt növényzeti övezetben uralkodó tevékenységet. Magyarázza meg, hogyan befolyásolják a természeti jellegzetességek az egyes tevékenységek fellendülését?

A _____

Pojasnitev / Magyarázat: _____

C _____

Pojasnitev / Magyarázat: _____

(2 točki/pont)

6. Imenujte **pojavnost**, ki ga prikazuje **priloga 2 (Priloga k Izpitni poli 2)**, in pojasnite njegov **nastanek**. *Nevezze meg azt a jelenséget, amelyet a 2. sz. melléklet (a 2. sz. feladatlap melléklete) ábrázol, majd magyarázza meg létrejöttét.*

Pojavnost / Jelenség: _____

Nastanek / Létrejött: _____

(2 točki/pont)

D2 – SLOVENIJA / SZLOVÉNIA

7. V kateri **sektor dejavnosti** uvrščamo promet?

*Melyik **tevékenységi ágazatba** soroljuk a közlekedést?*

(1 točka/pont)

8. V **tabeli 1** so navedeni deleži potniškega in tovornega prometa v Sloveniji leta 1996. **Dopolnite tabelo** tako, da v prazna polja napišete ustrezno **vrsto prometa**.

*Az **1. sz. táblázat** a személy- és teherforgalom arányait mutatja be Szlovéniában, 1996-ban. **Töltse ki a táblázat** hiányzó részeit úgy, hogy az üres helyekre írja be a megfelelő **közlekedési módot**.*

Tabela 1 / 1. sz. táblázat: Potniški in tovorni promet v Sloveniji leta 1996

Prepeljani potniki (v %) Személyszállítás (% -ban)	Prepeljano blago (v %) Teherszállítás (% -ban)	Vrsta prometa A közlekedés módja
88,8	21,6	
10,7	62,6	
0,5	0,0	
0,0	15,8	

(Vir: Natek, K., Natek, M., 1998: Slovenija, str. 285. Mladinska knjiga. Ljubljana)

(2 točki/pont)

9. **Priloga 3 (Priloga k Izpitni poli 2)** prikazuje **kraj v Posavskem hribovju**, ki je pomembno **železniško križišče** v Sloveniji in se je razvil na **sotočju** dveh rek. Poimenujte ta kraj in reki, ob katerih je nastal.

*A **3. sz. melléklet (a 2. sz. feladatlap melléklete)** egy **Száva menti dombvidéki helységet** mutat be. Ez Szlovénia fontos **vasúti kereszteződése**, amely két folyó **torkolatában** fejlődött ki. Nevezze meg ezt a helységet, valamint a két folyót.*

Kraj / Helység: _____

Reki / Folyók: _____

(2 točki/pont)

10. Med naštetimi mesti **obkrožite** tisto, do katerega lahko z vlakom pripotujemo iz kraja na **prilogi 3 (Priloga k Izpitni poli 2)**, če se odpravimo proti **jugovzhodu**.

Karikázza be a felsoroltak közül azt a várost, amelyet vonattal érhetünk el délkelet felé utazva a 3. sz. mellékletben (a 2. sz. feladatlap melléklete) bemutatott helységből indulva.

Celje Slovenj Gradec Krško Ljubljana Kočevje

(1 točka/pont)

11. Slovenija se uvršča med države z najvišjo stopnjo motorizacije na svetu. Opišite **dva različna vzroka**, razen gospodarske razvitosti in visokega standarda, **za veliko avtomobilov** pri nas.

Szlovéniát azok közé az országok közé sorolják, ahol a világon legmagasabb fokú a motorizáltság. Röviden írjon le két különböző okot, a gazdasági fejlettségen és magas életszínvonalon kívül arra, hogy sok nálunk a gépkocsi.

1 _____

2 _____

(2 točki/pont)

12. Cestni promet močno onesnažuje ozračje s škodljivimi izpušnimi plini, predvsem z NO_x in CO. Opišite **dva ukrepa**, s katerima bi v Sloveniji lahko **zmanjšali te škodljive vplive**.

A közúti forgalom nagymértékben szennyezi a légszót a káros gázok kibocsátásával. Írjon le két olyan intézkedést, amelyekkel csökkenteni lehetne Szlovéniában e káros hatásokat.

1 _____

2 _____

(2 točki/pont)

E1 – MAGYARORSZÁG / MADŽARSKA

13. *Magyarország felszínén hat nagytájat különböztetünk meg. Húzza alá azokat, amelyek a Dunántúl térségét alkotják.*

Na Madžarskem ločimo šest makroregij. Podčrtajte tiste, ki spadajo k območju Dunántúl.

Északi-középhegység, Dunántúli-dombság, Alpokalja, Alföld, Dunántúli-középhegység, Kisalföld.

(1 pont/točka)

14. *Írja le, melyik két nagytájjal határos Szlovénia.*

Napišite, na kateri dve makroregiji meji Slovenija.

1 _____

2 _____

(1 pont/točka)

15. *Egészítse ki a megfelelő kifejezésekkel a következő mondatokat.*

Naslednje povedi dopolnite z ustreznimi pojmi.

Az Alpokalja Magyarország _____ határán húzódik. Mindkét hegysége, a Soproni- és a Kőszegi-hegység, amelyek lassan dombvidékké alacsonyodnak, az Alpok _____ nyúlványait alkotják. A nagytáj és egyben a Dunántúl legmagasabb pontja a 882 méter magas _____, amely a Kőszegi-hegységben található.

Makroregija Alpokalja je ob meji s/z _____. Obe sredogorji: Soproni- in Kőszegi-hegység, ki počasi prehajata v gričevje, sta podaljška _____ Alp.

Najvišja točka makroregije in tudi območja Dunántúl je _____, visok je 882 m in v predelu Kőszegi-hegysége.

(2 pont/točki)

16. Egészítse ki a táblázatot.

Dopolnite tabelo.

	<i>Soproni-hegység</i>	<i>Kőszegi-hegység</i>
<i>keletkezése / nastanek</i>		
<i>kőzetanyaga / kamnine</i>		

(3 pont/točke)

17. Magyarázza meg, hogyan hat az Alpok közelsége az Alpokalja nagytáj éghajlatára és vízrajzára. Razložite, kako vpliva bližina Alp na podnebje in hidrografske značilnosti makroregije Alpokalje.

Éghajlata / Podnebje: _____

Vízrajza / Hidrografske značilnosti: _____

(3 pont/točke)

E2 – MAGYARORSZÁG / MADŽARSKA

18. Magyarországon közel háromezer falu található. A következő százalékok közül karikázza be a falvakban élő lakosság százalékarányát.

Na Madžarskem je približno tri tisoč vasi. Med danimi odstotki obkrožite tistega, ki označuje delež vaškega prebivalstva:

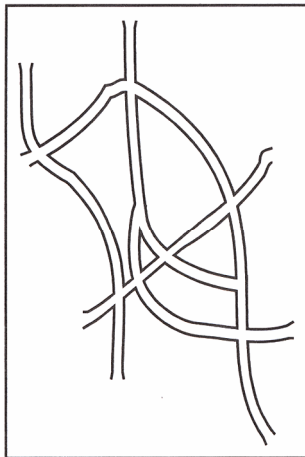
kb. 15 % kb. 55 % kb. 45 % - kb. 35 % kb. 70 %

(1 pont/točka)

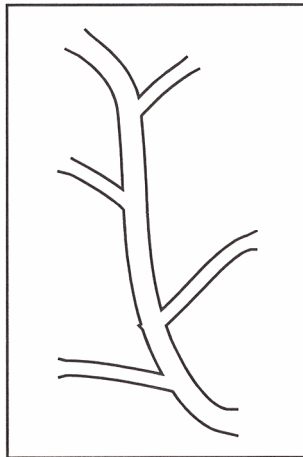
19. Alaprajzuk szerint több különböző falut ismerünk. Írja a példák alá a megfelelő alaprajzú falu nevét.

Glede na tloris ločimo več tipov vasi. Na črte pod skice napišite ustrezen tip vasi.

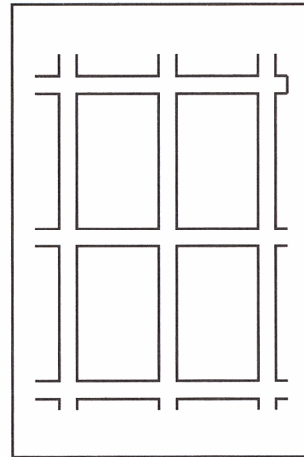
Ábra 1 / Skica 1

Ábra 2 / Skica 2

Ábra 3 / Skica 3

(Kleininger T., Földrajz, 73. oldal, Konsept-H Kiadó 1997)

(2 pont/točki)

20. Írja le, milyen településtípus a harmadik ábrán látható falu. Melyik korban keletkeztek az első ilyen falvak a Kárpát-medencében?

Opišite tip vasi, ki je narisan na skici 3. V katerem obdobju so nastale prve tovrstne vasi v Panonski kotlini?

A A településtípus leírása / Opis tipa vasi: _____

B Kialakulásának ideje / Obdobje nastanka vasi: _____

(2 pont/točki)

21. Magyarországon sajátos települési forma a tanyarendszer. Sorolja fel, melyik tájakon igen gyakori ez a településtípus.

Svojevrstna naselbinska posebnost Madžarske je t. i. tanya. Imenujte makroregijo, kjer je ta tip naselij zelo razširjen.

(1 pont/točka)

22. Röviden írja le, milyen település a tanya, majd vázolja az ottani életkörülményeket, a lakosság életszínvonalát, a gazdálkodást.

Na kratko opišite, kakšen tip naselja je tanya (pristava), kakšne so življenjske razmere in standard ter gospodarstvo tam živečih prebivalcev.

(4 pont/točke)

PRAZNA STRAN
ÜRES OLDAL